

ÅRSPLAN

HØST 2020 - VÅR 2021

August 2020

Viktige endringer i barnehagehverdagen og årsplan for 2020-2021 p.g.a. koronapandemi:

Barnehagen og hele verden har siden mars 2020 vært i en spesiell situasjon pga korona pandemien. Den er dessverre ikke over ennå, og det har ført til en del endringer i barnehagens opprinnelige tilbud. Vi opererer fortsatt på gult nivå, og er forberedt på å måtte endre til rødt nivå med enda strengere handlingsrom på kort varsel.

Før vi er tilbake på grønt nivå vil dere merke følgende endringer ifht hva årsplanen sier:

- Barna er nå i faste baser/kohort gjennom store deler av dagen.
- Vi er minst mulig på tvers av aldersbaser, men ved sykdom kan man slås sammen.
- Vi reduserer antall kontakter gjennom en dag.
- Hver base har fast og avgrenset leverings- og hentested.
- Basen registrerer og teller selv sine barn når de kommer, når de går og jevnlig i løpet av dagen.
- Barna har sine faste rom inne og er ute på ulike tidspunkt.
- Vi er mer ute.
- Forhøyet fokus på håndhygiene og vask av leker.
- Alle må vaske/sprite hender før de går inn i barnehagen.
- Barnehagen serverer ikke mat og barna har med egen matpakke og drikke til to måltid. Man faktureres ikke for kostpenger så lenge situasjonen er slik.
- Frokost serveres mellom ca 7.30-8 og barn har med egen frokost.
- Leker hjemmefra skal ikke være med i barnehagen, så "Ha med dag" kan ikke gjennomføres pr. nå.
- Ekstra vask av kontaktpunkter (dørhåndtak, gelender, brytere ol).
- Færrest mulig antall foreldre/søsken ønskes inn i barnehagen - alle må holde minst 1 m avstand til andre personer når man ikke er i kohort sammen.
- Symptomer på sykdom må avklares med lege eller koronatelefonen og ved nyoppståtte symptomer som forkjølelse/hoste så må barnet hjem for avklaring, evt. testes.
- Foreldremøter, foreldresamtaler og personalmøter gjennomføres på smittevernvennlige måter.
- Ingen syke personer må inn i barnehagen.

Vi beklager endringene dette medfører ifht årsplanen, men vi er opptatte av å holde høy kvalitet i tilbudet som hvert barn opplever i barnehagehverdagen. Barnet skal oppleve en hverdag preget av gode pedagogiske opplegg, medvirkning, gode og nære relasjoner, trygghet og god stemning.

Alle skal føle seg trygge på at rammeplan, lov om barnehage og HMS opprettes, til tross for andre endringer.

Tilbakemeldinger fra foresatte og personale er at rødt og gult nivå i hverdagen har faktisk økt barns trivsel og utvikling. Så dette tas med i vårt videre arbeid.

Ikke glem: **Alt blir bra!**

Hilsen eierne
Ingunn, Karen og Torunn

Årsplanens innhold:

DEL 1

Presentasjon

Fakta om barnehagen;
info om baser, personale
og lekeromside 3-11

Nyttig informasjon:

- Dagsrytme:
registrering, rutinesituasjoner
- Daglige aktiviteter
- Fødselsdagsfeiring
- Leker
- Klær
- P-plassen
- Ferie
- Betalingssatser
- Diverse:
Barnehagekontrakt, kjøp av
ekstra dag, forsikring,
dugnad, utleie, sommer-
forestilling, sykdomside 12-19

DEL 2

Barnehagens pedagogiske arbeid

Lover og forskrifterside 21

Viktige verdier og
pedagogisk grunnsynside 22-23

Pedagogisk utviklings-
arbeid.....side 24-31

Rammeplanen og
de 7 fagområdeneside 33-35

Fagområdene med
progresjonside 36-38

Samarbeidspartnereside 39

Overgangerside 40

Planlegging, vurdering
og dokumentasjonside 41

Årshjulside 42-43

DEL 1 - Presentasjon

SKINSNESHEIA BARNEHAGE

post@skinsnesheia-bhg.no - www.skinsnesheia-bhg.no

Barna er inndelt i baser etter
årstallet de er født. Høsten 2020
er det følgende barn:

2015: Nodeviga - 29 barn

2016: Kua - 23 barn

2017: Kleven - 24 barn

2018: Trollongan - 30 barn

2019: Kalven - 20 barn

Telefon til de forskjellige basene:

NODEVIGA: 478 86 820

KUA: 477 14 437

KLEVEN: 476 73 471

TROLLONGAN: 950 10 679

KALVEN: 480 46 116

SKINSNEHEIA BARNEHAGE

ÅPNINGSTID: 06.45 - 17.00

Skinsnesheia 33, 4515 MANDAL

Telefon: 38 26 59 80

Foreldre/foresatte oppfordres til å gi beskjeder i Vigilo.

- Barnehagen:** Privat barnehage, ligger sentralt i boligfeltet på Skinsnesheia
- Startet:** Høsten 2005, og utvidet høsten 2015 med nytt bygg for 1- og 2-åringer
- Organisering:** Basebarnehage
- Antall plasser:** 130 plasser fordelt på to flotte bygg
- Vi tar imot:** Barn i fra 9 mnd. til 6 år
- Vi tilbyr:** 3-, 4- og 5 dagers plasser
- Eiere:** Karen Margrete Thomassen, Torunn A. Berentsen og Ingunn O. Spetland. Alle 3 jobber i barnehagen.

PLANLEGGINGDAGER 2020/21:

HØST/VINTER: fredag 14. august og fredag 4. desember

De tre siste planleggingsdagene, for våren 2021, fastsettes senere.

Disse dagene er barnehagen stengt. Personalet bruker dem til planlegging og evaluering av pedagogiske opplegg i tillegg til faglig oppdatering på kurs.

Personalet høsten 2020

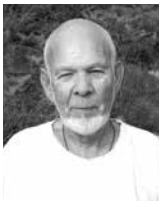
(med forbehold om endringer)

Styrere (eiere) Styrerassistent (eier)	Karen Margrete Thomassen, Torunn Areklett Berentsen Ingunn Ousland Spetland (student, men jobber også på Kalven)
NODEVIGA Pedagogisk leder Barnehagelærer Fagarbeider Assistent Lærling	Christel H. Holte Siren Fredrikke Haaland Anne Mikkelsen, Toril Dalene Jarle Lund, Ragnhild Moland Afzal Christine E. Larsen
KUA Pedagogisk leder Barnehagelærer Fagarbeider Lærling	Mette Hunt, Marianne Nepstad Hildegunn Nøkland Kari Launes Nomeland, Kamilla Håland Rebekka Bull
KLEVEN Pedagogisk leder Barnehagelærer Fagarbeider Assistent Arbeidspraksis	Jason Blunt, Ann-Kristin Gram Silje Maudal, Bård Høksaas Anita Myrvold Bente Homsvik, Kjetil Thuen Tønnesen Live Dahl Bjørkestøl, Trond Berge
TROLLONGAN Pedagogisk leder Barnehagelærer Fagarbeider Assistent	Sissel Helling Eskildsen Kristin Halat Nilsen, June Gulbrandsen, Tor Helge Løseth Irene Spetland, Irene Torkelsen, Maiwand Jabarkhil, Anne Britt Skilnand, Liv Marie B. Vindfjell Linda Mortensen
KALVEN Pedagogisk leder Barnehagelærer Fagarbeider Assistent	Siri Hjortland Skoglund, Stine Thomsen Mary Ann Fredriksen Amy R. Espebu Unni Vigebo, Jorunn K. Steinskog, Widad O. Douaieb, Ingunn O. Spetland
Vikarer	Thomas Foss, Maria Wårøy, Sofie Nomeland
Vaktmester	Helge Hægland

Personalet høsten 2020

Noen av våre ansatte jobber på flere baser.

NODEVIGA - 6 ÅR	VAKTMESTER
 Christel Siren Anne Jarle Ragnhild Toril Christine Helge	
KUA - 5 ÅR	ARBEIDSPRAKSIS, KLEVEN
 Mette Marianne Hildegunn Kari Kamilla Rebekka Live Trond	
KLEVEN - 4 ÅR	
 Jason Silje Bård Ann-Kristin Anita Bente Kjetil	
TROLLONGAN - 3 ÅR	
 Sissel Kristin June Tor Helge Irene S. Irene T. Maiwand Anne Britt	
KALVEN - 1 ÅR	TROLLONGAN
 Siri Stine Mary Ann Amy Unni Jorunn Widad Linda	
EIERE	VIKARER
 Karen Styrer/kontor Torunn Styrer/kontor Ingunn Kalven/student	 Thomas Maria Sofie Camilla Liv Marie
	PERMISJON

Lekerom - baser 0-3 år

I småbarnsbygget får jeg den roen jeg trenger.

Vi har to baser på småbarnsbygget
Blå side: 1-åring
Grønn side: 2-åring

Høsten 2015 åpnet vi nybygget på 550 m² for 1- og 2-åringene. Tanken med småbarnsbygget er å gi de minste den beste barnehagenstarten i et optimalt bygg tilpasset deres alder og utvikling. Vi ønsker å legge forholdene til rette for at barna her skal tilbys den roen og tryggheten de trenger til en hverdag i sitt eget tempo og at dette danner grunnlaget for allsidig lek og utvikling. Planløsningen på bygget og rommene er tilrettelagt for de aller minste og for at det skal være praktisk for personalet. Inne er det store lyse rom som gir barna god plass til sin tumlelek.

Blå og grønn side har hver sin garderobe, egne steller og lekerom og en felles stor gymsal som kan deles i to med en skillevegg. Felles kjøkken i midten.

Vognbod

Vi har to vognboder vegg i vegg til soving, én for 1-åringene og én for 2-åringene. Barnehagen har vogner og barna sover her i frisk luft, portene i begge bodene tas opp ved soving. Hvis det er noen barn som ikke faller til ro i vogn, så legger vi også til rette for soving i seng.

Uteområdet

Vi har valgt å bevare mest mulig av heia og skogen som en del av området for de minste. Ved å klatre i skråninger og bakker får barna bruke hele kroppen og det gir god motorisk trening.

Utdanningsdirektoratet: Samspill med små barn

For at samspill med små barn skal fremme læring, må samspillet starte "der barnet er". Det betyr at det er barnets oppmerksomhet, uttrykk, adferd, behov e.l. som danner utgangspunktet for samspillet. Den voksne bør følge barnet, ikke motsatt. Et lite barn utforsker og lærer best når den voksne følger og utvider det barnet allerede er opptatt av, f.eks. en leke. Læring fremmes når det er god kvalitet på den voksnes respons. Responsen bør være slik at barnet får til å gjøre noe som var vanskelig, få knyttet ord til sin aktivitet, holde sin oppmerksomhet lenger og så videre."

(May Britt Drugli, 2015)

Utdanningsdirektoratet: "Gjensidig omsorg"

Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna og om barnas omsorg for hverandre. Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg er grunnlaget for å utvikle sosial kompetanse, og den er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv. For de yngste barna er det gode relasjoner som er barnehagekvalitet. Gode relasjoner danner grunnlaget for en god psykisk og fysisk helse og for positiv atferd, sosial kompetanse og læring."

Foreldreaktiv tilvenning på de aller minste barna

Mål: Gi hvert barn bedre tid og ro til å bli kjent med barnehagen i sitt eget tempo

Vi er inspirert av «jåttåmodellen», en foreldreaktiv oppstartsmodell der vi bruker lenger tid på oppstart enn før. **Jåttåmodellen sier:** «Man tar utgangspunkt i tilknytningsteori og nyere småbarnsforskning. Helt små barn er avhengig av en relasjon for å komme i gang med sin emosjonelle utvikling; først med sine foresatte, deretter med personalet i barnehagen. Etter tilvenningsperioden skal personalet i barnehagen fungere som en «trygg base» for utforskning og en «sikker havn» for trøst og oppmuntring. Dette blir et godt utgangspunkt for en god relasjon mellom barn og voksne. Ved å bruke lengre tid i oppstarten får barnet ta verden inn i små doser. Personalet bruker **trygghetssirkelen** som verktøy for å observere hvordan barnet har det, og hva det trenger av den voksne.

Det kan være trøst, et fang, støtte, oppmuntring eller bekræftelse. Dette er særlig viktig for de aller yngste og minsker stressnivået hos barnet».

Vi ønsker trygge barn gjennom foreldre-aktiv tilvenning

- Hvert barn får egne kontaktpersoner som har hovedansvar i tilvenningen
- Minimum 5 dagers tilvenning: foreldre er med og er delaktige i barnehagehverdagen, og informerer personalet om barnets vaner og rutiner - personalet blir raskere kjent med barnet når det er sammen med foreldrene i barnehagen over flere dager
- Foreldre gir barnet mat, skifter bleie og kler og legger sitt eget barn første gang, mens personalet er tett på
- Foreldre er barnets trygge base. Barnet kan søke ut og utforske, men likevel ha foreldrenes "trygge havn" like i nærheten - kontaktpersonene får god tid til å observere og tolke barnets ulike signaler og kan gradvis nærme seg barnet. Dette gir godt grunnlag for at barnet kan etablere trygg tilknytning til de nye omsorgspersonene i barnehagen
- Barnet tilvenner seg kontaktpersonen gradvis og det er lettere for kontaktpersonen å se barnets signaler og behov når de er med foreldrene over lenger tid og kontaktpersonen kan observere dette
- Foreldre blir bedre kjent med hverandre
- Foreldre blir godt kjent med personalet og får innblikk i barnehagens hverdag, og det skaper trygge foreldre, noe som igjen smitter over på tryggere barn
- Barna knytter raskt tette bånd til hverandre

Lekerom - baser 3-6 år

Lekerommene

"Hovedmålet med hvert rom er at vi ønsker å legge til rette slik at barna skal bli inspirert og engasjert, og kommer i gang med leken på en god måte!"

Bygget for store barn er på 660m² og består av ulike lekerom. I lekerommene får barna velge hvor og hva de vil leke med og har innflytelse på sin egen hverdag. De voksne legger til rette for at barna kan ha medbestemmelse og jobbe selvstendig på rommene.

Barna kan altså velge fritt i fellestiden morgen og ettermiddag. I basetiden midt på dagen bytter basene på å bruke de ulike rommene.

Det er faste baser som har ansvar for de ulike leke- rommene og om morgenen kan foreldre gjerne følge barnet til rommene der de som kjenner barnet aller best er, eller til den aktiviteten barnet ønsker å leke med. De voksne på basene finner du som regel i disse sonene:

Nei, ingen avdelinger, vi er en basebarnehage innredet med ulike lekerom. Morgen og ettermiddag kan jeg velge hvilket rom jeg vil leke på! Fra kl 09.30-15.30 er jeg i den faste basen min med barna født samme år som meg, og med faste, kjente voksne.

NODEVIGA 1 og 2

2. ETASJE

- Klatremus • Polly
- Elgen • Orkesteret

Baserom: Elgen og Orkesteret

KUA 1 og 2

1. ETASJE

- Bakermester Harepus • Linje 1
- Mikkel • Karius & Baktus

Baserom: Mikkel og Karius & Baktus

KLEVEN 1 og 2

1. ETASJE

- Jumbo • Ole Jakop
- Ugla

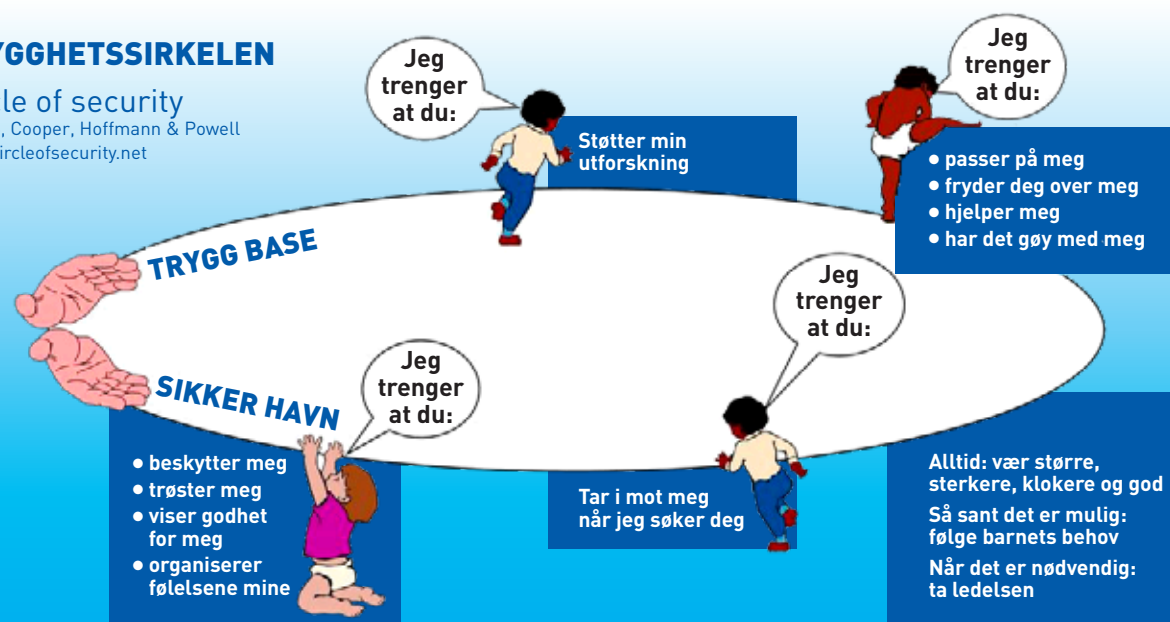
Baserom: Jumbo

Baserom: Der hver base samles fast når basetid begynner 9.30 (gjelder 3-6 årsbygget). Her har man også samlinger.

TRYGGHETSSIRKELEN

Circle of security
©2016, Cooper, Hoffmann & Powell
www.circleofsecurity.net

Basetid kl 9.30-15.30 (3-6 års bygget)

Når det er basetid, går barn og voksne til sine faste baserom har pedagogiske opplegg basevis. I denne basetiden fra 9.30-15.30 har man f.eks. samlingsstund, går på turer, spiser, og har ulikt pedagogisk opplegg ute og inne. 1. måltid velger hver base spisetidspunkt (fra ca 10.30-11.30) og 2. måltid spiser vi ca. kl. 14.00-14.30.

JIPPI! Nå er det basetid; lur på hva vi skal gjøre i dag?

Basene er aldersinndelt. Da blir barna på samme alder godt kjent og kan utvikle gode vennskap, bli trygge på hverandre og godt sammensveiset. Vi samarbeider også på tvers av basene. Basen starter som regel med ei samling kl 9.30 og vi ønsker helst at barna er kommet til samlingen. Basene bruker lekerommene i basetida og bytter på å bruke de ulike rommene, alt etter planer og opplegg. Slik sikrer vi oss at hvert barn vil få brukt alle rommene i barnehagen og får en allsidig utvikling.

Utelek (3-6 år)

Utelekeplass består av runser, sklie, klatreapparater, hytter for rollelek og vannanlegg. Grillhytta på området har ildsted og er lun å spise i på kalde dager. I tillegg har vi en isolert bod, som basene kan spise i eller ha aktiviteter i når det er litt kjølig eller man trenger pause fra sola.

Basene bruker også naturområdet rundt barnehagen mye. Fotballbanen er fin til blant annet ballspill om sommeren og skigåing om vinteren. Det er flott turterreng i skogen som gir oss mulighet til å gå til både toppene Kua og Kalven, Trollskogen, Nodeviga, Rægeviga osv. Lekeplasser i nærområdet er også fine turmål, samt leirplassen vår som ligger langs gangveien ned til Nodeviga.

Utelek i all slags vær!

Leirplassen

Leirplassen ligger i skogen langs gangveien som går ned mot Nodeviga. Vi kan gå på uttraffikert vei fra grusbanen nedenfor barnehagen og helt dit, og med unntak av de aller minste barna, bytter alle basene på å bruke denne. Det er en veldig fin tur å gå hit fra barnehagen, og her får barna utfordret seg selv på litt brattere bakker og små fjell å klatre på. I tillegg

er det veldig populært med vannlek i den lille bekken som renner inne på plassen!

Eks på aktiviteter: Matlaging, bærplukking, spikking, snekring, fuglekasse, lek, klatring og bålrensning. Vi har egne sikkerhetsrutiner og regler for leirplassen som barna lærer å forholde seg til her.

Dagsrytme - bringe/hente-situasjon

DAGSRYTME 0-3 år, småbarnsbygg

06.45 - 09.00	Frokost for de som har medbragt/lek i rom
06.45 - 11.00	Basetid, utelek eller aktiviteter inne, samling
10.30/11.00	Måltid 1-åringer/Måltid 2-åringer
11.30/12.00	Bleieskift soving/hviling - 1-åringer/2-åringer
14.00	Måltid + frukt/grønnsaker
14.30 - 17.00	Aktiviteter i lekerom/bleieskift/evt. utelek

Gi beskjed
innen 09.30!

DAGSRYTME 3-6 år

06.45 - 09.00	Frokost for de som har medbragt
06.45 - 09.30	Barna velger lekerom
09.30 - 15.30	Basetid (måltid ca 11.00 og 14.00)
15.30 - 17.00	Barna velger lekerom (eller vi har utelek)

Registrering, morgen og ettermiddag

Det er alltid en voksen i garderoben (evt på uteområdet) som registrerer barnet inn i Vigilo og tar imot evt beskjeder.

Det er **veldig viktig** at foreldre gir beskjed til denne personen når barnet kommer om morgenen og når barnet går om ettermiddagen. Selv om du kanskje snakker med en annen voksen, som ser at du tar med deg barnet hjem, så må du i tillegg forsikre deg om at barnet er blitt registrert som hentet av registreringsansvarlig, som har en gul/orange vest på seg. Det er ikke sikkert at vi har sett deg, og det er ikke nok at barnet sier "Takkt for i dag!". Dette for barnets sikkerhet og personalets oversikt over barna. Vi har i tillegg en tellevakt, som teller barna jevnlig i løpet av dagen.

Ved sykdom og fravær ber vi foresatte gi beskjed. Dersom barnet er sykt, skal ha fri, eller kommer senere enn kl 09.30 ønsker vi at dette registreres i

Vigilo **innen klokka 09.30**. Man kan også ringe/ende en sms.

Barn som på grunn av sykdom ikke kan følge den vanlige rutine, bes holdes hjemme.

Viktig:

Dersom barnet blir hentet av andre enn foreldrene, vær vennlig å gi beskjed om dette til personalet. Vi overlater ikke barnet til noen andre uten å ha fått beskjed. Dette er av sikkerhetsmessige hensyn for oss alle. Vi tillater ikke at barna kommer til barnehagen alene, eller går hjem alene.

Dersom barn blir hentet for sent:

Får man ikke tak i foreldre eller noen i familien tar personalet barnet med seg hjem. Hvis barnet hentes etter kl 18, må det betales et gebyr på kr 500,-. Ved fortsatt manglende kontakt tar vi kontakt med barnevernet/politiet.

Daglige aktiviteter/rutinesituasjoner

Måltid

Frokost 06.45-09.00: De som ønsker å spise frokost har dette med seg selv. Melk/vann til frokost fås i barnehagen.

Det serveres 2 måltider m/drikke i løpet av dagen.

Formiddag: brødmåltid eller havregrøt med melk/vann til

Ettermiddag: brød/knekkebrød med melk/vann og frukt/grønnsaker

Middag: ukentlig lager basene hver sine ulike varmretter. Vi har fokus på at all mat som serveres skal være sunn og næringsrik.

Is og kaker serverer vi sjeldent, det blir gjort noen få ganger i året i forbindelse med spesielle arrangement.

Samlingstund

I samlingsstunden har vi tema i forhold til Rammeplanen og fagområdene, som er en planlagt aktivitet fra de voksnes side, men som barna også kan medvirke i. Samlingsstunden er tiden der vi prater om hvordan vi har det sammen, og om hvordan vi vil ha det i barnehagen. Det er også her vi øver oss på å snakke én og én om gangen, og å høre etter hva andre forteller. Vi har sanger, rim, regler og hører på musikk.

Hviling/soving

Barnehagehverdagen kan være hektisk, barna er aktive. Ved å legge inn fast hviling de fleste dager får barna roet seg ned og hvilt. De aller minste sover. På de større basene tilpasser man hviling ut i fra behov.

Hygiene

Vi ønsker å gi barna gode rutiner i forhold til hygiesituasjoner. Alltid vaske hender før måltidet, når man har vært ute, etter dobesøk osv.

For de aller minste ønsker vi å gjøre bleieskiftet til en hyggelig stund der det oppstår god og nær kontakt mellom voksen og barn.

Fødselsdagsfeiring

Vi markerer barnas fødselsdag ved å henge ut flagg om morgenen og henge opp bilde av barnet i garderoben. Barnet kan velge aktiviteter fra en "bursdagskoffert" som er for hvert alderstrinn. Vi lager bursdagskrone til barnet og de eldste barna er med og lager kronen selv. Basen holder en hyggelig samlingsstund der barnet er i sentrum. Vi har altså fokus på aktivitetene denne dagen, og man har **ikke** med seg kaker eller is hjemmefra. Vi opplever fra tid til annen at foreldre ønsker å legge barneselskap til barnehagens åpningstid og kombinere dette med en turutflukt hjem. Basene synes det er hyggelig å bli invitert hjem, men dersom man ønsker gaver, legge ut i innbydelse o.l., så ber vi om at selskapet legges til etter barnehagens åpningstid. Foreldrene er blitt enige på basen eller alle av samme kjønn på basen, så er det i orden at det legges bursdagsinvitasjoner ut i hyllene i barnehagen. Hvis man ikke inviterer alle på basen – kan invitasjoner ikke deles ut i barnehagen.

Leker

Normalt sett arrangerer de tre største basene faste "ha med-dager" og da kan barnet ta med en leke. Ut over dette er det ikke ønskelig at barnet tar med egne leker.

Barnehagen fraskriver seg erstatningsansvar for leker barna har med som evt blir borte. Snakk med barna om at ting de tar med i barnehagen kan forsvinne og bli ødelagt. Barn og foreldre bes passe på at de får med seg lekene hjem igjen, personalet har lite tid til å lete etter leker som har forsvunnet.

KRIGSLEKER (sverd, pistoler, gevær og lignende) ønskes ikke.

Sykkel

De eldste basene arrangerer sykkel dager der barna kan ta med egen sykkel. Ut over det ber vi om at sykler parkeres ved parkeringsplassen.

Klær

Vi har fokus på å få selvstendige barn i garderoben og da trenger vi hjelp fra foreldre. For at barna skal klare å kle seg mest mulig selv er de avhengige av at ting blir lagt til rette for det. Det må vi voksne i barnehagen hjelpe mest med, men foreldre er også en veldig viktig del av dette. Vi har derfor laget noen tips under som vi håper følges opp. Det oppfordres til ikke å ha altfor mye klær i barnehagen. Jo flere valg barna får, desto flere konflikter opplever vi i påkledningen med barna. Og med overflod av tøy kan ting lett forsvinne, fordi det blir uoversiktlig. Vi håper våre tiltak vil hjelpe også for dette.

Barnet trenger ett par tøfler/innesko i barnehagen!

I hylla:

Kun det tøyet barnet trenger under dressen eller regntøyet i dag:

- 1 **lue** som passer til været
- 1 par **vanter** som er varme og lette å ta på selv
- 1 **hals** (ikke skjerf)
- 1 sett **fleece** eller ulltøy

Legg det varme tøyet du tror barnet ditt trenger i hylla. Hvis været endrer seg, så ser selvfølgelig personalet an om barnet trenger andre klær.

Når barnet hentes bes foresatte om å:

Rydde hylla, sette tøfler/innesko fint i hylla og ta med hjem evt. vått eller skittent tøy.

I kurva:

Ett skift (genser, bukse, truse, sokker, stillongs) Hvis 2 av noe: truser, stillongs og sokker!

På stativet (i grovgarderoben):

1 sett regntøy og 1 dress.

På støvelstativet (i grovgarderoben) :

1 par støvler eller cherrox.

Vi oppfordrer barna til ikke å bruke plagg med faste hetter og snorer (pga hekete/kvelningsfare).

Da håper vi dere vil være med å hjelpe oss, så skal vi i personalet gjøre så godt vi kan! Tusen takk!!

Parkering

Rygg inn, så blir det mer oversiktlig når du skal kjøre ut. Vennligst kjør rolig og husk at det er mange barn som ferdes på P-plassen ved levering og henting.

Parkering forbudt foran port. Utrykningskjøretøy må kunne komme fram.

Vennligst ikke la bilen stå på tomgang mens du er inne i barnehagen og leverer barnet.

Vi ber dere være nøye med å lukke portene og henge på sikkerhetslenker. Hvis det er problemer med en port, så gi straks beskjed. Forlat ikke barnehageområdet dersom du ikke får til å lukke en port. Dette for ditt og andre barns sikkerhet.

Ferie

Vi er stolte over å kunne tilby sommeråpent.

Det gjør at hver familie kan være mer fleksibel på når de ønsker å ta ut ferie.

Alle barn skal i løpet av barnehageåret ha 4 uker ferie. 3 av ukene skal være sammenhengende og skal tas i perioden 1.5.-31.8. Den siste uka må tas sammenhengende, men når som helst i løpet av året slik det passer best for hver enkelt familie. Man regner de 4 ferieukene i løpet av barnehageåret og **ikke** kalenderåret. Røde dager gjelder ikke som feriedag.

Tar man f.eks. 2 uker ferie på høsten må man likevel ta 3 uker sammenhengende ferie i perioden nevnt over.

Begynner man i løpet av våren trenger man ikke ta ut mer enn 2 uker ferie sammenhengende inneværende ferieår. Tar man evt. ut 2 uker ferie i juli, betaler man da for de 2 neste ukene.

Siden mange ønsker ferie i overgangen juli/august – har vi satt feriedato frem til t.o.m. 31.08. Barn som begynner på skolen kan gå t.o.m. 1. august, men må ha tatt ut 4 ukers ferie før dette. Barn som endrer til annen barnehage, må slutte innen 1. august. Ta kontakt med styrer dersom dere lur på noe i forbindelse med ferie.

Juli måned er betalingsfri – dvs. at man betaler for 11 mnd i løpet av et barnehageår. Har man mer ferie enn 4 uker, betaler man uansett for 11 mnd. Barnehagen er stengt alle bevegelige helligdager, samt jul- og nyttårs-aften. Onsdag før skjærtorsdag stenger vi kl. 12.00.

I forbindelse med jul-, påske- og sommerferie ønsker vi beskjed om hvem som skal ha fri. Av hensyn til personalets ferieavvikling ber vi om at svarfrister som sendes i Vigilo overholdes. Ferie skal alltid avtales på forhånd med personalet. Rolige perioder i barnehagen brukes til avspasering og ferie blant personalet. Det blir satt opp vaktlister for personalet etter antall barn som skal være i barnehagen, så barnets ferie er dermed bindende.

Betalingssatser

Faktura sendes pr. mail eller post hver mnd. Vi følger kommunens satser.

Satser fra 2019:	5 dager	4 dager	3 dager
	3135.-	2822.-	2195.-
Kostpenger:	5 dager	4 dager	3 dager
	350.-	280.-	210.-
Bleieavtale:	5 dager	4 dager	3 dager
	60.-	50.-	40.-

Søskenmoderasjon på barn nr. 2 er 30%, og det er 50% moderasjon for barn nr. 3.

Barnehagen dekker papirkluter, våtservietter og kremer til bleiebarna. De som ønsker det kan delta i barnehagens bleieavtale som kommer på samme faktura som barnehageplassen og avtalen gjelder til den sies opp av foreldrene.

Det finnes moderasjonsordning som sikrer at ingen skal betale mer enn 6% av familiens samlede inntekter i barne- barnehagebetaling, samt en ordning med gratis kjernetid i barnehage for alle 2-, 3-, 4- og 5-åringer i familier med lav inntekt. Søknadsskjema og info, se lindesnes.kommune.no under tjenester/barnehage. Det er mulighet for friplass med hjemmel i Sosialtjenesteloven eller Barnevernloven. Enslige forsørgere som er i arbeid, er reell arbeidssøker eller går på skole, kan via søknad til NAV få innvilget stønad til barnetilsyn (f.eks. barnehageplass).

Foreldresamarbeid

Foresatte er barnehagens viktigste samarbeidspartner

Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med de foresatte. Samarbeidet skal både skje på individnivå, med de foresatte til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldreråd og samarbeidsutvalg. Barnehagen skal legge til rette for at foresatte og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til barnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor de foresatte og ta hensyn til deres synspunkter. Samarbeidet skal sikre at de foresatte får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Barnehagen må tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjem og barnehage.

Arenaer for foreldresamarbeid:

- Daglig kontakt ved bringing og henting
- Foreldresamtaler 2 ganger i året (og evt flere ved behov)
- Foreldremøter 1- 2 ganger i året
- Møte med medl. i samarbeidsutvalget 2 ganger i året
- Oppstartsamtale med foreldre til alle nye barn

Informasjon/dokumentasjon til foreldre:

- Årsplan deles ut hvert år
- Vedtekter deles ut når barnet får tilbud om plassen
- Hjemmeside
- Vigilo: Dagsrapporter, bilderapporter, uke-/ månedsplaner, månedsevaluering og annen informasjon kommuniseres hjem til foreldre digitalt.

Vigilo Barnehage™

Vigilo Barnehage er et nyttig kommunikasjonssystem. Hver dag opplever og lærer barna noe nytt og Vigilo skal sikre foreldre enda bedre innsyn og deltakelse i barnets dag. Vigilo dokumenterer barnehagehverdagen, fra faglig innhold, til aktiviteter, individuell oppfølging og kommunikasjon med barnehagen. Barna blir registrert inn/ut i Vigilo når de kommer og går.

Vigilo er også et tidseffektivt arbeidsverktøy for de ansatte, som å samle daglige rutiner, informasjon og kommunikasjon i et enkelt og brukervennlig system. Vi har fått mange positive tilbakemeldinger fra foreldre etter at vi tok i bruk Vigilo Barnehage.

Foreldrepålogging via nettsiden:

www.skinsnesheia-bhg.no - og via appen "Vigilo barnehage foresatt".

I løpet av høsten 2020 vil det komme en ny versjon av Vigilo, med innlogging via min ID.

Samarbeidsutvalg (SU)

Barnehagen skal ifølge barnehageloven ha et foreldreråd og et Samarbeidsutvalg, for å sikre samarbeidet med hjemmet. Samarbeidsutvalget i Skinsnesheia barnehage består av:

2 repr. fra foreldrene (velges i foreldreråd):

Cecilie Marie Irslinger og Thea Michaelsen (valg i SU i september 2020)

2 repr. fra de ansatte:

Siri H. Skoglund og Irene Spetland

2 repr. fra eierne:

Torunn A. Berentsen og Karen M. Thomassen

- Personalet bryr seg om barnet ditt og gir det mye positiv kontakt.
- Det blir ikke iverksatt spesielle tiltak til barnet ditt uten av det skjer i samarbeid med deg eller at du er orientert.
- Barnet ditt får hjelp i sin utvikling.
- Du blir tatt vel imot når du kommer med spørsmål eller konstruktive tilbakemeldinger.

Vi ønsker at du:

- Er nøye med å gi beskjed til registreringsansvarlig når du kommer med barnet og når du henter barnet, dette for barnets sikkerhet.
- Spør hvis du ikke vet nok om hvordan barnet ditt har det i barnehagen eller hvis du er usikker eller lurer på noe annet.
- Gjerne kommer rundt i rommene og se hvordan vi har det.
- Sier ifra om du er misfornøyd med noe, er uenig, lurer på noe, eller er veldig fornøyd.
- Følger opp de avtaler vi gjør.
- Tar opp med oss hvis det er noe du ønsker at vi skal følge spesielt opp hos ditt barn.
- Sørger for at du holder deg orientert om det som skjer i barnehagen.
- Deltar i barnehagens (årlige) brukerundersøkelse, når de gjennomføres, så vi kan bli enda bedre.
- Leverer inn (skjemaet med) innspill fra foreldre. Her kan du være med å påvirke barnehagens innhold. Det er også mulig å bruke representantene i samarbeidsutvalget
- Gir oss beskjed i Vigilosystemet – og følger opp de meldinger vi sender til deg der.

Foreldreråd

Alle foreldrene er en del av foreldrerådet. På hvert foreldremøte blir det avsatt tid til at foreldrene kan ta opp saker uten at personalet er tilstede. Foreldrerådet ledes av foreldrepreressantene i SU. Foreldrerådet kan også kalle inn til flere møter dersom det er behov for dette.

Vi i Skinsnesheia barnehage vil gjøre vårt beste for at du skal føle deg trygg på at:

- Barnet ditt har det bra i barnehagen.
- Personalet ser barnet ditt og legger merke til hvordan det har det i barnehagen.

RIS OG ROS MOTTAS MED TAKK!

...er du fornøyd med oss, si det til andre.... er du misfornøyd, fortell det til oss!!
Men velg tid og sted - det tjener sjelden barnas beste om ladet kritikk formidles med "små ører" tilstede...

Diverse

Søke om plass i barnehagen

Frist for søknad av plass er til hovedopptaket 1. mars hvert år. Man søker via Lindesnes kommunes nettsider, under Barnehage + Oppvekstportalen (IST). Innlogging gjennom ID porten. Tildeling av plass skjer digitalt og man må være innlogget for å takke ja til plass. Plassen gjelder fra den startdatoen man takker ja til - og fram til skolestart. Har man takket ja til plass og ønsker å si opp plassen før den er tatt i bruk, så gjelder oppsigelsestiden på 2 måneder (altså innen 15.06 for plass gjeldende fra 15.08). Når man takker ja, samtykker man samtidig til barnehagens vedtekter. De sendes ut fra Lindesnes kommune, og finnes digitalt på barnehagens hjemmeside.

Oppsigelse og øking/reduksjon av plass

- Oppsigelse eller endring i oppholdsdager gjøres digitalt i IST.
- Oppsigelsestiden er 2 måneder, og gjelder fra den 1. i kommende måned.
- **Øke antall dager:** ved hovedopptaket, innen 01.03. Man kan søke gjennom året og få innvilget økning hvis det er ledig kapasitet.
- **Redusere antall dager:** kan gjøres to ganger pr.år. For endring til 15.08 er fristen 15.06. Endringer som gjelder fra 01.01 må endres innen 01.11.

Ved oppstart fyller foresatte ut skjema ift. tillatelser og personlige opplysninger. Foreldre som ikke bor sammen fyller ut et eget skjema der man bekrefter samværsavtalen mellom foresatte. Husk å gi beskjed til barnehagen ved endringer av adresse, tlf etc.

Forsikring

Både barn og personalet er forsikret gjennom Eika Ansvar/ulykkesforsikring. Denne forsikringen dekker skade/dødsfall når et barn er i barnehagen, eller på turer med barnehagen. Forsikringsselskapet utbetaler ansvar- og ulykkesforsikring inntil kr. 100 000,- pr. barn, ved invaliditet.

Kjøpe ekstra dag

Vi prøver vi å imøtekomme kjøp av ekstra dag dersom vi har mulighet til det. Vi må til en hver tid være nok voksne pr. barn for å opprettholde kvaliteten på vårt arbeid, og tar dermed bare imot ekstra-barn dersom vi har kapasitet til det. Kjøp av dag må alltid vurderes og avtales på forhånd. Søk ved å sende en melding i Vigilo. Pris for ekstradag er kr 200.-

Utleie

Bygget 3-6 år leies ut til familier som har barn i barnehagen til barneselskap, barnedåp etc. Pris er **kr. 500.-** for en ettermiddag og **kr. 1000.-** for en hel dag i helg.

Sommerforestilling

Vi er stolte av et av årets høydepunkt: vår junitradisjon med Sommerforestilling for de tre eldste basene. Da setter vi opp forestilling i storsalen i småbarnsbygget, og inviterer foreldre og søsken til å se på. Barna fra 3-6 år - og alle i personalet er i aksjon. Hver base lager sine egne kostymer i løpet av våren som barna har på seg under forestillingen. Etterpå er det matservering og hygge basevis. Dette arrangementet gir foreldre gode tilbakemeldinger på! De to minste basene har egne sommerfester tilpasset de minste barna.

Sykdom

Sykdom:	Symptomer:	Forhåndsregler hos syke barn:	Forhåndsregler i barnehagen:
Omgangssyke Oppkast/diaré	Kaster opp alt/flere ganger. Hyppige, suppetynne avføringer. Barnet er slapt og uopplagt. Dårlig matlyst.	Være hjemme til allmenntilstanden er god. Min 48 timer siden oppkastingen har stoppet før barnet kommer i barnehagen.	God håndhygiene. Barn som kaster opp må få drikke og god omsorg. Gå inn på eget rom. Tøy kokevaskes og evt. sprite gulv. Kontakt foreldrene.
Feber; over 38 grader	Barnet er varm, slapp og har dårlig allmenntilstand	Ved redusert allmenntilstand skal barnet være hjemme. Min én feberfri dag før barnet kommer i barnehagen.	Dette smitter før feberen kommer, så det er ikke pga smittefare barnet må hjem. Vi vurderer utifra barnets beste om de bør hjem. Febernedssettende gis bare etter egne avtaler med foreldrene.
Øyebetennelse	Røde og gjenklistrede øyne	Dryppes med øyedråper som fåes på resept eller vaske med rent vann.	Oppfordrer foreldrene til å få øyedråper til barnet. Smitter som forkjølelse. God håndhygiene.
Vannkopper	Små veskefylte blemmer.	Barnet er smitteførende én uke før symptomene oppstår og så lenge barnet har vannkopper som væsker.	Barnet kan komme i barnehagen når alle vannkopper er tørket inn; vanligvis 7-9 dager etter utbrudd.
Brennkopper	Væskende og /eller skorpebelagte sår.	Sårene må dekkes til helt til de slutter å væske. Ved mange sår må lege kontaktes.	God håndhygiene. Vaske lekene daglig + kosebamser. Se til at sårene er dekket til.
Urinveisinfeksjon	Hyppig og smertefull vannlating. De minste kan få feber.	Må ha legebehandling.	Kan være i barnehagen ved god allmenntilstand.
Ørebetennelse	Feber, verk fra ørene.	Kan være i barnehagen hvis feberfri.	
Hodelus	Kløe og luseegg i håret/hodebunnen.	Bruke reseptfri behandling til håret. Kan komme i barnehagen når behandling er startet.	Vær obs på barnas luer. Kokevask sengetøy eller hvileputer.
Hjernehinnebetennelse	Høy feber, oppkast, medtatt, fjern, nakkestiv, små prikker.	Snarest til lege eller sykehus.	
Skarlagensfeber	Feber, halssyke, utslett som skaller av (hender og føtter).	Bør undersøkes av lege. Hjemme til utslettet blekner.	Kan være i barnehagen når behandling er startet og allmenntilstanden er god.

SIKKERHETSROUTINER som personalet følger:

- egen registreringsvakt som krysser ut og inn barna
- egen tellevakt som teller barna felles i fellestid; i basetid teller basen
- personalet har ansvaret for forskjellige soner ute
- krysslister på barna på uteområdet og på tur
- egen vognavt når barne sover
- egne sjekklister for uteområdet
- refleksvester til bruk på tur
- mobiltelefon, førstehjelpsutstyr og liste over foreldres tlf.nr. med på tur
- redningsvester til bruk ved lek i nærheten av vann
- to årlige brannøvelser med barna og personalet
- personalet har jevnlig førstehjelpskurs, noen har i tillegg livredningskurs
- rutiner for medisinhåndtering
- rutiner for transport av barn
- egne beredskapsplaner for de ansatte
- Mandal Kommunes fellesrutiner for bekymring for barn: "Våg og se - våg å handle"
- handlingsplan mot mobbing

DEL 2 - Barnehagens pedagogiske arbeid

Kan du Løveloven?
Jeg skal være meg,
men gi plass til andre,
slik at de blir seg,
bry meg om en annen,
hjelpe når jeg kan.
Slik blir livet bedre
for barn i alle land!

Ser du en som plages?
Det er ikke bra!
Alle må stå sammen
om å si i fra!
Alle barn på jorden
har den samme rett
til å være trygge
og til å være sett.

Lover og forskrifter

Utgangspunkt for årsplanen og barnehagens arbeid er:

- Lov om barnehager
- Rammeplanen
- Forskrifter for miljørettet helsevern i barnehage og skole
- Barnehagens egne pedagogiske planer

Lov om barnehage

§ 1 Formål i Lov om barnehager

"Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering."

Rammeplanen

skal gi retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Høsten 2017 ble det innført ny Rammeplan for barnehager. De ansattes rolle er i Rammeplanen nå blitt mer tydeliggjort fra hva man før burde gjøre, til hva de ansatte skal gjøre for at barna skal trives og utvikle seg. Rammeplanen har fokus på å styrke barnehagens arbeid med språk, mangfold og å stoppe mobbing og utestengelse. Personalet implementerer Rammeplanen i barnehagen vår og jobber med kapittel for kapittel.

§ 2 Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift.

Barnehagens eier kan tilpasse Rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i Rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Barnehagens samfunnsmandat

Med den nye formålsbestemmelsen, som trådte i kraft 01.08.2010, har barnehagens samfunnsmandat blitt mer omfattende og tydelig. Den nye formålsbestemmelsen stiller høye krav til barnehagepersonalet som skal praktisere verdiene i daglig samspill med barna og i samarbeid med foreldrene.

Mer om Rammeplanens fagområder, se s. 33.

Viktige verdier og pedagogisk grunnsyn

Den gode barnehage

Vi i personalet er opptatt av å skape en god barnehage for barn, foreldre og ansatte. Trivsel for alle parter er viktig og nødvendig for å skape den atmosfæren vi ønsker skal prege barnehagen. Vi i barnehagen ønsker at barna skal sitte igjen med gode, positive minner fra barnehagen. De skal ha lyst til å komme tilbake igjen og minnes barnehetstiden med glede. For oss er det viktig med glede, humor, vennskap og fleksibilitet. Og dette ønsker vi skal prege barnehagehverdagen.

Barnehagens visjon:

ROM FOR ALLE

Det innebærer:

- Alle skal bli sett
- Alle skal finne noe de liker/har lyst til å gjøre
- Vi er alle forskjellige, og et mangfold er positivt

UNDER ROM FOR ALLE TENKER VI I PERSONALET FØLGENDE:

HOLDNINGER OG VERDIER OVERFOR BARNA

- Vis at hvert barn er verdifullt
- Respekt, omsorg og trygghet
- Se de positive sidene ved barnet
- Ærlig; hold ord og løfte
- Empati
- Le sammen med barna
- Begrens ord som nei og ikke
- Snakke med barna, ikke til barna
- Gi barna ros og god tilbakemelding

HOLDNINGER OG VERDIER OVERFOR FORELDRE

- Ha respekt for foreldrenes valg
- Gi dem trygghet
- Se barna deres og foreldrene
- Vær ærlige, men husk sted og tid
- Vær tydelige
- Foreldrene kjenner barna sine best

BARNES MEDVIRKNING: BARNAS INNSPILL I HVERDAGEN SKAL FØRE TIL EN ENDRING

Barns medvirkning BARNEHAGELOVEN §3:

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Medvirkning i barnehagen handler om å gi muligheter til å påvirke sin egen barnehagedag og barnehagens fellesliv. Tanken om barns medvirkning bygger på idéer om likeverdighet og respekt for hverandre. Vi i Skinsnesheia barnehage ønsker en pedagogisk praksis som sikrer at alle stemmer blir hørt og at barna

opplever at de har betydning for det som skal skje i hverdagen. Medvirkning handler om å bli anerkjent, spurt, bli lyttet til, bli møtt og akseptert som kompetent.

Eksempel på medbestemmelse i barnehagen vår kan være at barna sammen får komme med forslag på hvor man skal gå på tur, hvilke materialer som skal brukes, hvilke bøker man skal lese osv. Det kan også være forhandlinger der barna opplever innflytelse men samtidig også opplever at man må bøye seg for demokratiet. Medvirkning blir utifra barnets alder og modenhet. En ettåring uttrykker og kommuniserer mye med sitt kroppsspråk, mimikk og følelsesmessige uttrykk.

Den voksne må møte og tolke de signaler denne ettåringen gir, og oppmuntre barnet til å gi uttrykk for sine tanker og meninger.

Barna har medvirkning når de opplever at sine forslag i hverdagen fører til noe annet enn det som var planlagt. Barnet føler seg sett og hørt når barnets forslag blir møtt på en positiv måte. Vi jobber aktivt for at barna skal oppleve dette jevnlig.

Vi ønsker personale som er til stede, lydhøre og har blick for det barnet speiler ut slik at barnet får medvirke i her- og nå situasjoner. Disse situasjonene er viktige for barnets følelse av medbestemmelse og barnets selvverd. Personalet skal møte det medvirkende barnets væremåte, interesse og initiativ iløpet av hverdagen. Personalet skal inspirere og støtte barnet og møte barnet akkurat der det er. Personalet i Skinsnesheia skal gjøre alt for å se verden med barnets øyne og i med barnets perspektiv. Personalet må lytte, samtale og observere barna for å finne ut hva de er interessert i og hva de ønsker.

I rammeplanen blir det konkretisert at alle barn skal ha mulighet og rett til medvirkning i sin hverdag. Også i FNs barnekonvensjon er det et krav om at barn skal ha denne innflytelsen i sin egen hverdag. Ifølge barnehageloven må barnet gis mulighet til å være aktiv i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Kvalitet

Utdanningsdirektoratet: Mål for kvalitetsarbeidet

Barns trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagesektoren. Dette målet er uttrykt i barnehageloven og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver

Definisjon barnehagekvalitet:

"Barnas, foreldrenes og de ansattes oppfatninger av og erfaringer med barnehagen, og i hvilken grad barnehagen oppfyller faglige og samfunnsmessige kriterier for hva en god barnehage er"

(F. Søbstad 2007)

Kvalitet bedømmes ut ifra ulike ståsteder og interesser

1. Strukturell kvalitet:

Lokaler, uteområde, økonomi, bemanning, kompetanse, mannlige ansatte og arbeidsrutiner.

2. Prosesskvalitet:

Gode relasjoner og samhandlinger mellom barn og voksne. I hvilken grad gir barnehagen det enkelte barn trygg omsorg, og mulighet for utvikling og læring. Brukerdialog og velvilje overfor ulike ønsker/behov hos brukeren.

3. Innholdskvalitet/pedagogisk kvalitet:

Hva tilbyr barnehagen ifht rammeplanen, oppfylles lovens formålsparagraf og barnehagens samfunnsmandat? Bruk av fagområder.

4. Resultatkvalitet:

I hvilken grad lykkes barnehagen med å gi det enkelte barn en god utvikling f. eks sosialt og språklig?

I Skinsnesheia barnehage har vi brukt personal og planleggingsdager på å definere hva som er god kvalitet for oss, og hvordan vi kan jobbe for å yte enda bedre kvalitet i alle ledd. I tillegg bruker vi foreldreundersøkelser, foreldresamtaler, tilbakemeldinger i hverdagen fra foreldre, barn og personale, observasjoner i hverdagen, samt Utdanningsdirektoratets ståstedsanalyse blant personale for å sikre best mulig kvalitet i vår barnehage. Vårt mål er å drive en best mulig barnehage for barn, foreldre og personale.

Pedagogisk arbeid

Skinsnesheia barnehage har vært med i prosjektet **Være sammen** siden høsten 2012, og dette har vi frem til nå hatt stort fokus i vårt pedagogiske arbeid. Hele personalet har deltatt på mange fagdager og kurs i Være sammen-teorien. De fleste pedagogene har tatt studiepoeng og blitt Være sammen-veiledere. Vi vil nå si at programmet er implementert i personales tankegang, der målet vårt er at alle barn skal møte varme og grensesettende voksne gjennom hele dagen. De voksne skal veilede barna om hvordan man er med hverandre på en god måte med fokus på å forebygge mobbing.

Være Sammen har et tredelt innhold

- **Rettet mot personalet:** kompetanseheving gjennom teori og praksis med fokus på: voksenrollen, forskjellige oppdragerstiler, holdninger og verdier hos personalet, hvordan personalet er gode rollemodeller/veiledere for barnet, hvordan hver enkelt voksen bygger gode relasjoner med hvert enkelt barn

- **Rettet mot barna:** Det er utarbeidet en materiell pakke for **samhandling mellom barn og voksne**. I denne pakken fins det bl.a bøker, regnbueløven, plansjer og ferdige opplegg personalet bruker sammen med barna

- **Rettet mot foresatte:** Det er laget en bok rettet mot å gi foreldre inspirasjon: "Du og barnet ditt", samt ulike oppdragerstiler

Være Sammen gjennom barnehageåret

BARNA:

- Fokus og tema om meg selv, venner og følelser
- Egne samlinger der hvert enkelt barn blir framhevet og de andre barna sier noe fint til barnet i fokus
- Fokus på lek og vennskap og hvordan man inviterer andre med inn i leken
- Fokus på hvordan vi er med hverandre. Øve på å snakke fint til hverandre og glede hverandre. Snakke om hvordan gjøre andre glad.
- Møte regnbueløva i samlinger, den som har løva snakker, vi kan kose med løva
- Bruke materiellpakken i Være Sammen som et verktøy tilpasset basens behov
- Synge "Løveløven" og samtale om innholdet i den
- Løveløype – erfaringsløype

PERSONALET:

- Fokus på voksenrollen: varm og grensesettende voksne som gir omsorg i samspill med det medvirkende barnet
- Bygge gode og nære relasjoner til hvert enkelt barn
- Gi hvert barn god selvfølelse
- Bevisstgjøring rundt kommunikasjon
- Løveløven gjelder også for de voksne
- Gripe kolleger i å være gode, løfte hverandre frem
- Fokus på god stemning. Har de voksne det gøy – smitter det over på barna

Regnbueløva er den samlende "maskoten" som er symbolet i Være Sammen. Den hjelper til i ulike situasjoner og brukes som et viktig pedagogisk samtaleverktøy.

Sosial kompetanse

En av barnehagens viktigste oppgaver er å jobbe for at alle barn får seg en venn.

Kunnskapsminister Kristin Halvorsen, 2012

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehaeloven § 1 Formål, 3. ledd)

Rammeplanen:

"Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og annerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen"

(Rammeplanen, kap. 1: Barnehagens verdigrunnlag)

Være Sammen glir rett inn i Sosial kompetanse.

Rammeplanen beskriver Sosial kompetanse som:

- å kunne samhandle med andre positivt i ulike situasjoner
- å kunne ta initiativ og opprettholde vennskap
- å mestre sosiale ferdigheter, som krever erfaring og deltakelse i fellesskapet
- å være viktig faktor for forebygging mot mobbing og motvirke problematferd.

Og for å legge et godt grunnlag for utvikling av sosial kompetanse må barnehagen:

- jobbe kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter. De voksne må støtte, anerkjenne og veilede barna til å kunne ta kontakt med andre barn, vise omsorg, opprette vennskap og bry seg om hverandre. Personalet skal være gode rollemodeller.

"Nå skjønnte jeg hva det vil si å ha et stort hjerte!"

Sitat, gutt, 5 1/2 år, etter refleksjoner

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

(Barnehaeloven § 2 Barnehagens innhold, 4. ledd)

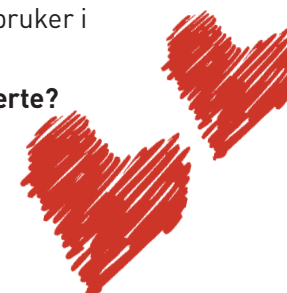

Være Sammen - refleksjon

Være sammen tema åpner opp for refleksjoner og undring sammen med barna, samarbeid og samtaler om for eksempel trøst og deling. Og samtaler om hva Regnbueløva lærer oss i hverdagen.

Eksempler på spørsmål som vi bruker i Være Sammen opplegg:

- Hva betyr det å ha et stort hjerte?
- Hva betyr det å trøste?
- Hva betyr det å hjelpe?
- Hva betyr det å samarbeide?
- Hva betyr det å dele?

Inkluderende barnehagemiljø og krenkelser - utviklingsarbeid høsten 2019 - desember 2021

Høsten 2019 begynte Skinsnesheia barnehage med et nytt utviklingsarbeid for personale. Det har som hovedmål å etablere et godt og trygt miljø for alle barn, samt stoppe alle former for krenkelser. Kurset arrangeres av Høgskolen i Innlandet, det er nettbasert og personalet følger ulike temaer via nettbaserte filmer, refleksjonsoppgaver, tekster og felles opplegg i kurset.

Eksempel på tema/innhold:

- Observasjoner, kartlegginger, undersøkelser, samtaler, samt pedagogisk analyse av ulike caser.

Personalet jobber både individuell, på basenivå og felles på personalmøter/planleggingsdager. Det meste av vår møtetid brukes på dette temaet, og personalet gir tilbakemelding på at det er nyttig, interessant og lærerikt. Personalet i Skinsnesheia barnehage har høyt fokus på at alle barn skal oppleve en trygg og god hverdag og dette er noe vi alltid har jobbet mye med. Men gjennom deltakelse i dette nettkurset tror vi at personalet skal bli enda mer bevisste og kompetente i å fange opp og stoppe krenkelser.

Barnehagemiljø og krenkelser består av tre kurssemester der personalet øver seg på følgende:

Semester A: Undersøke og analysere

- I vår barnehage arbeider vi kontinuerlig og systematisk med å **undersøke** og analysere barnehagemiljøet, og med å avdekke alle krenkelser.

Semester B: Håndtere krenkelser

- I vår barnehage **stopper vi** krenkelser og følger opp med lovlige og egnede tiltak helt til barna opplever at de har et trygt og godt barnehagemiljø.

Semester C: Fremme inkluderende miljø og forebygge krenkelser

- I vår barnehage arbeider vi kontinuerlig og systematisk med å **fremme** et trygt og inkluderende barnehagemiljø, og med å forebygge krenkelser.

Mål for barnehagens tilstand etter kurset er at alle arbeider slik:

- I vår barnehage arbeider vi kontinuerlig og systematisk med å fremme et trygt og inkluderende barnehagemiljø, og med å oppdage, undersøke og forebygge alle former for krenkelser. Vi stopper krenkelser og følger opp med egnede tiltak helt til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø.

Endring i barnehageloven fra 01.01.21:

Alle barnehager har aktivitetsplikt dersom barn ikke opplever barnehagemiljøet trygt

Språk i barnehagen

Et godt utviklet språk har stor kraft, nesten magisk kraft. Det påvirker og påvirkes nemlig av alle sider ved barnets utvikling. Dette er grunnen til at språkarbeidet i barnehagen står så sentralt både i den nye rammeplanen og i alle landets barnehager.

“Barn erobrer omverden gjennom språket. Ved hjelp av språket skaper, gjensker og holder vi fast ved det betydningsfulle i vår egen kultur og i samfunnet. Den som ikke kan uttrykke tanker og opplevelser i tale og skrift, eller ikke kan lese, er på mange måter utestengt fra fellesskapet med andre mennesker.

Samtalen er en skapende prosess der individ og verden møtes. Språkevnen eksisterer nettopp i og gjennom bruk. Den kan ikke skilles fra handling, kunnskap, forståelse og jeg'et. Tvert i mot: den bestemmer dem, for vi lever i språket. Språkevnen er ikke et instrument eller et redskap som står til viljens, jeg'ets eller bevissthetens disposisjon. Den er betingelse og formatet for menneskelig forståelse. Språket konstituerer oss og vår viten. Det er i samtalen kunnskapen blir til”

(Larsson K 1995)

I barnehagen skal barn få anledning til å utvikle et rikt og nyansert talespråk, sin evne til å kommunisere med andre, å uttrykke tanker, utvikle sitt ord- og begrepsforråd, sin evne til å leke med ord, sin interesse for skriftspråk, og forståelse for symboler samt deres kommunikative funksjoner. For å muliggjøre dette, er det den voksnes oppgave å skape rikelig med anledninger og utnytte situasjoner der barn kan samtale og utvikle sin språkevne. Det er også den voksnes oppgave å møte og utfordre alle barn der de befinner seg i sin språklige utvikling. Barnehagens pedagogiske virksomhet har dermed stor betydning for hvordan barnas tale stimuleres og utvikles, og hvordan skrive-

og leseutviklingen utfolder seg. Kropsspråk, ansiktsuttrykk og mimikk er viktige kommunikasjonsmidler, og desto viktigere jo mindre barna er, eller jo mindre tale de forstår.

Skinsnesheia barnehage har vært med i et utviklingsprosjekt om temaet språk. Vi har jobbet basevis og på felles personalmøter med kompetanseheving og veiledning fra UiA.

Vi valgte språktema siden en gjennomført Ståstedanalyse (fra Utdanningsdirektoratet) som personalet gjennomførte i 2017, viste et behov for å bli bedre på benevnelse, voksne språkmodeller og viktigheten av hverdagsamtalen.

De ansatte har hevet kompetansen sin på viktigheten av åpne samtalemønstre med barn - og viktigheten av et godt språk for å mestre det sosiale samspillet og møter mennesker seg i mellom. Dette tar vi med oss videre i språkarbeidet vårt.

Syngende barnehage

Syngende barnehage:

"Forskning har vist at musikk fremmer god helse og læring. Sanger og regler styrker barnets utvikling på en rekke områder, som den språklige, motoriske, emosjonelle og sosiale utvikling".

Skinsnesheia barnehage er med i "Syngende barnehage".

Sang og musikkaktiviteter gjør barnehagedagen enklere og hyggeligere både for liten og stor. Musikalsk samvær styrker også relasjonen mellom voksne og barn og bidrar positivt til barnets utvikling. Sang og musikk lager god stemning og kan være med på å bryte isen.

Sang

- **skaper glede.** Måltrettet bruk av sang skaper en god barnehagehverdag for liten og stor.
- **styrker tilknytning og emosjonell utvikling.** Sang og musikk hjelper barnet med å formidle følelser og forstå andre.
- **styrker språket.** Sang, rim og regler er spesielt nyttige for språket.
- **gir trygghet og styrker vennskap.** Grupper trenger trygghet og samkjøring og felles regler for å fungere bra.
- **styrker musikaliteten.** Vi har et grunnleggende behov i oss til å uttrykke oss gjennom musikk.
- **skaper inkludering:** når man kan de samme sangene kan man leke sammen selv om man ikke kan samme språk.

Omsorg, lek, læring

Omsorg, lek og læring er tema beskrevet i Rammeplanen som går rett inn i de områdene vi jobber med i forhold til Være Sammen.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

(Barnehageloven § 1 Formål, 1. ledd, første punktum)

Omsorg

Personalet skal møte hvert enkelt barn med omsorg i alle hverdagssituasjoner. Det er omsorg i å ha et barn på fanget, i å sette grenser, i å se hvert enkelt barns behov, i å gi barna glede og humor. Alt tidligere beskrevet i Være Sammen kan knyttes opp mot omsorg. Dannelse skjer gjennom hele livet gjennom samspill med omgivelsene og andre mennesker, barnet dannes gjennom utvikling og hvordan det blir møtt. Barnehagen har en viktig oppgave i å møte hvert enkelt barn så det får en egenverdi.

Lek

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter. (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 2. ledd)

Det viktigste for barnehagebarn er å leke og ha noen å leke med. Leken har betydning for barns trivsel og som en grunnleggende livs- og læringsform. Rammeplanen påpeker at leken skal ha en fremtredende plass i barnehagehverdagen, da barna uttrykker seg best gjennom leken.

Barna skal få god tid til å leke i løpet av barnehagedagen. Vi ønsker en barnehage der alle barna har venner

og leker med hverandre. De voksne skal sørge for at leken gis gode vilkår, og det gjør vi ved å:

- tilrettelegge for at barna får opplevelser som gir næring til deres fantasi
- tilrettelegge barnehagens fysiske miljø, både ute og inne
- sørge for at lekematerialet er innbydende, variert og spennende
- være lekende voksne som er tilgjengelige til å støtte, oppmuntre og inspirere barna
- legge til rette for ulike former for voksenstyrt lek som for eksempel dramalek, formingslek, dans og musikk, byggelek og ulike spillaktiviteter
- inspirere til fantasi og humor
- hjelpe og støtte barn som har problemer med å komme med i, eller i gang med lek
- gripe inn der barn blir holdt utenfor leken

Alle som jobber i Skinsnesheia barnehage har et mål om at:

Alle barn skal ha en lekevenn!

Ulike lekekategorier som vi tilrettelegger for:

Rollelek

Regelstyrt lek (slå på ringen, osv)

Konstruksjonslek (klosser, materiale, tegne)

Fysisk lek

Samlelek (steiner, glansbilder, samlekort etc.

Vi observerer at barna går mye inn og ut av lek, noen er flinke til å ta andre med i leken og andre kan fort stenge noen ut av leken. Vi jobber med å hjelpe barna i denne leken og vil dette barnehageåret fortsette fokus på to lekeregler.

Barna skal si:

1. Kan jeg få være med i leken?
2. Nå går jeg ut av leken

På de eldste basene har vi samtaler med hvert enkelt barn, der vennskap kartlegges.

Læring

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

(Barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd)

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 5. ledd)

Kvaliteten på samspillet mellom barn og voksen er viktig grunnlag for læring i både formelle og uformelle situasjoner. Personalet skal støtte, styrke og anerkjenne barnet i alle læringsprosesser og læringssituasjoner.

Lekerommene

- Aktiviteter som gir rom for utprøving virker stimulerende på motivasjon, læring og utvikling.
- Med ulike temarom ønsker vi å gi barna en mulighet til å velge mellom ulike aktiviteter morgen og ettermiddag
- I basetiden kan basene variere på å bruke de ulike lekerommene

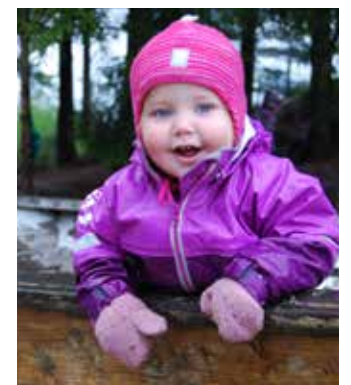
Rutinesituasjoner:

Garderoben, måltidet, rydding

Som ledd i barnehagens utviklingsarbeid har vi gjennom de siste årene jobbet grundig med fokus på selvstendige barn og gode læringssituasjoner. Vårt arbeid har hatt fokus på at barna skal:

- Mestre
- Få økt selvfølelse
- Jobbe selvstendig
- Ha innflytelse på egen hverdag
- Oppleve personale som jobber i samme retning
- Oppleve glede, humor og få masse skryt

Dette over er stikkord som er viktige i hverdagen vår og skal prege alle gjennomarbeidet i rutinesituasjoner som er omtalt under.

Garderoben/påkledning

Personalet har i samarbeid utarbeidet mål for kles-situasjonen i garderoben med progresjon for de ulike alderstrinnene. Disse målene fremkommer av alders-basenes egne planer og brukes som et arbeidsverktøy i garderobesituasjonen.

- 1-2 år:** Gjenkjenne eget tøy og ta av tøfler selv.
- 2-3 år:** Finne plassen sin i garderoben og sette tøflene på plass. Ta bein og armer inn i dress selv.
- 3-4 år:** Tre på seg dress selv og ta på sko (få hjelp til knapper/glidelås).
- 4-5 år:** Få på regnbukse selv og holde orden i tøyet sitt.
- 5-6 år:** Feste strikk under støvel, ordne knapper glidelås og finne ut hva slags tøy man trenger utfra temperatur.

Rydding

For at barna skal kunne jobbe med aktiviteter som de ønsker, er det viktig og nyttig at de kan rydde opp det de har holdt på med.

Personalet følger nøye opp at barna blir oppmuntret og minnet på å rydde, før de begynner på noe nytt. Å rydde etter seg kan være gøy, og er helt nødvendig. Dette gjør barna mer selvstendige, og gir større innflytelse på egne aktiviteter. Regelen er at barna rydder opp sin aktivitet hvis ikke noen andre ønsker å overta leken. Når dere henter barnet deres ber vi dere om at det rydder så mange ting som alderen er (f.eks barn på 3 år rydder 3 ting).

Fokus på mat og måltider

Måltidene i barnehagen er en vesentlig del av barnehagehverdagen. Derfor har det stor betydning hva vi tilbyr av mat, og hvordan vi arbeider med måltidene.

Pedagogikk i måltidet

Måltidet som en pedagogisk arena er forankret i rammeplanen for barnehager, og retningslinjer for mat og måltider i barnehagen, som er utgitt av helse- direktoratet.

Et måltid handler om mye mer enn bare å få maten i seg. Måltider betyr samhandling og fellesskap. De voksne har en meget viktig rolle som forbilder for barna, de spiser derfor sammen med barna på basen. Barna er også av og til med og lager mat, dette er både spennende og lærerikt for dem. Det foregår også mye læring rundt bordet i barnehagen; Blant annet: språkutvikling (forskjellige begreper, «kan du sende?», samtale om hvor maten kommer fra?), utvikling av lukt- og smaks sans, utvikling av finmotorikk, selvstendighet og samspill med andre, samt kunnskap om sammenhengen mellom mat, kropp og helse. (Personalet har i samarbeid utarbeidet mål for måltids- situasjonen og progresjon for de ulike aldersstrinnene. Disse målene fremkommer av aldersbasenes egne planer og brukes som et arbeidsverktøy i måltids- situasjonen.)

Barna lærer å spise nye ting

Godt tilrettelagte og varierte måltider utvikler matgle- de og gjør at barna utvider sitt spekter av mat som de spiser. Samtidig gir det økt overskudd og trivsel. Det er få virkemidler som er bedre enn at barnet ditt ser hva andre barn spiser.

Sunn mat

Matvaner og kosthold påvirker helsen gjennom hele livet, og hos barn påvirker kostholdet helsen både som barn og som voksen. For barn er ernæring sammen med fysisk aktivitet nødvendig for normal vekst og ut- vikling, men også for å ha overskudd til lek og læring. Vaner etableres tidlig. Sunn og variert mat og godt tilrettelagte måltider i barnehagen vil bidra til å tidlig legge grunnlag for gode kostvaner som barna kan ta med seg videre i livet.

Ved smøremåltidene bruker vi grovt brød. Pålegg som ost, kjøttpålegg, leverpostei, makrell i tomat, fiske- kaker og kaviar. Dette er pålegg som helsedirektoratet anbefaler. Grønnsaker kan være salat, gulrøtter, brok- koli, tomat, agurk, paprika. Det blir servert melk og vann som drikke.

I barnehagen serverer vi minst ett varmt måltid hver uke. Vi legger vekt på at måltidene skal variere og balansere mellom bruk av fisk og kjøtt. Det blir servert grønnsaker og frukt hver dag. De store basene har ofte buffet, og da er det flott for barna å kunne forsyne seg selv og velge det de ønsker å spise.

**Kropp,
bevegelse
mat og
helse**

**Kommunikasjon,
språk og tekst**

**Kunst,
kultur og
kreativitet**

**Antall,
rom og
form**

**Nærmiljø
og samfunn**

**Natur,
miljø og
teknologi**

**Etikk, religion
og filosofi**

Rammeplanen og de 7 fagområdene

Barnehagen jobber med de 7 fagområdene som står i rammeplanen på følgende måte med progresjon ut fra basens aldersgruppe. Hvordan hvert alderstrinn jobber med dette konkretiseres i basenes ukeplaner i Vigilo og månedsbrev/evalueringer. Se også oppsummering i eget skjema bak. Basene tilpasser fagområdene jevnlig etter barnas interesser, modenhet og medvirkning.

I fellestida i lekerommene møter barna forskjellige fagområder, og aktiviteten i rommet tilpasses hvert enkelt barns nivå. Samtidig møter barnet ofte andre, eldre barn som det kan strekke seg etter i utvikling og læring.

1. KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna:

- uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- leker, improviserer og eksprimenterer med rim, rytme, lyder og ord
- møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer
- opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråksuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter

2. KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna:

- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt
- blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold
- får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid
- videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper
- opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer
- blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser
- setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser

3. KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna:

- har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer
- tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne
- møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre
- bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk
- opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet

4. NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna:

- opplever og utforsker naturen og naturens mangfold
- får gode opplevelser med friluftliv året rundt
- opplever, utforsker og eksprimenterer med naturfenomener og fysiske lover
- får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen
- får kunnskap om dyr og dyreliv
- lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi
- får kjennskap til menneskets livssyklus

5. ANTALL, ROM OG FORM

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna:

- oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger
- utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper
- leker og eksprimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på
- erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse
- bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse
- undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter
- undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede

6. ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna:

- får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanetisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål
- får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier
- får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på
- utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap

7. NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna:

- oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet
- erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
- utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt
- blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner
- blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer
- blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur
- får kjennskap til nasjonale minoriteter

Fagområdene med progresjon

Mål: Barna skal få erfaringer innenfor disse områdene

	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Kommunikasjon, språk og tekst	Rim Regler Sanger Begrep/konkrete Benevne Turtaking Kroppsspråk	Rim Regler Sanger Lese bøker Eventyr Snakkepakken (elementer) Kroppsspråk Benevne Konkrete Hverdagsspråk	Smågrupper Rim, regler, sanger Lese bøker Snakkepakken Gode samtale-situasjoner Nelly og Hamza Morsmålsdag	Eventyr Språksprell (litt) Lekeskriving Engelsk (litt) Bøker - dialogisk lesing Dagen i dag Snakkepakken Morsmålsdag Samtalen Klappe Stavelse	Smågrupper Lekeskriving Vitser/Gåter Data Spill Snakkesamlinger Lese bøker - dialogisk lesing Førskolegrupper Lyd- og rimlotto Se sammenheng i historie Mitt skip er lastet Morsmålsdag
Kropp, bevegelse mat og helse	Håndvask Bevegelse i sand/gress Stå ved bleieskift Se i speil Smake på mange ulike smaker Bruke sansene Benevne følelser Leke med ball	Håndvask Dotrening Perling Maling Trehjulssyssel Ulike følelser Tur Hinderløype Måltid Sunne matvaner Grønnsaker	Gåture Hygiene Finmotorikk Organiserte grovmotoriske aktiviteter Aktivitetsuke Sunn og næringsrik mat	Klippe Blyantgrep Dans Lydlotto Aktivitetsuke Skrelle grønnsaker Sunn og næringsrik mat	Kroppen min Hygiene Vanntilvenning Toppturer/ lengre turer Klippe Balansere Hinke/motorikk Aktivitetsuke Kokkeskole Buffet/grønnsaker
Kunst, kultur og kreativitet	Erfare ulike materialer: -Sand -Snø -Maling -Farger Musikk/dans/ rytme	Erfare ulike materialer: -Sand -Snø -Fingermaling	Erfare ulike materialer Dans/rytme Meg selv Bygge m. klosser Foto Farger Prosjekt	Erfare ulike materialer, bl.a kull, tusj, maling Foto Trykk Perle Selvportrett	Arbeide i prosjekt: Barns med-virkning Dans Musikk
Natur, miljø og teknologi	Eksperimentere med vann/ teknologi Bli kjent med småkryp, ulike dyr og dyreløyer Holde blyant/ malepensel	Vær Ute i all slags vær Småkryp Brannvern Bærekraftig lek Tur	Respekt for levende dyr Eksperimentere med vann Årstidene Brannvern: Bjørnis Undre seg Studere småkryp	Kildesortere Spikke Trafikksikkerhet: Elementer fra Tarkus Brannvern	Snekre Spikke Respekt for naturen Brannvern Nærmiljøet Vann

Fagområdene med progresjon

Mål: Barna skal få erfaringer innenfor disse områdene

	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Etikk, religion og filosofi	Markere ulike høytider Være Sammen Vise neste-kjærlighet	Markere ulike høytider Hjelpe barn i konfliktsituasjoner Være Sammen	Markere ulike høytider Hjelpe barn i konfliktsituasjoner Nestekjærlighet Løveløype Kirkevandring på våren Være Sammen	Respekt for levende liv Følelser Høytider Løveløype Kirkevandring Nestekjærlighet Være Sammen Hva er en venn?	Neste kjærlighet Hvordan være en god venn Tenkesamlinger Være Sammen Løveløype Kirkevandring Ulike høytider Kulturelle forskjeller
Nærmiljø og samfunn	Bruke nærmiljøet Nissefest Sommerfest med foreldre	Bruke nærmiljøet Trygge 2 åringer har utemnd. i aug/sept Byturer Biler/trafikk Høstmiddag Nissefest Utemnd. mai/juni	Markere FN-dagen Bruke nærmiljøet Omvendt adventskalender Morsmålsdag Samefolkets dag	Hvor bor jeg? Flerkulturell uke	Besøke skoler og SFO Rådhuset/kommunen Ime Verksted Kulturhuset Buen Byen vår Byvandring Leseprosjekt
Antall, rom og form	Telle Begrep	Telle Tellereregler/sanger Sortere Begreper	Telle i hverdagen Tellereregler/sanger Sortere Størrelse Matematiske begrep (sirkel, firkant, trekant) Memory/Lotto Villkatten	Dekke bord Kalender Tall Telle Ordensbarn Symmetri	Spill Matematiske begrep Former Rimlotto Ordensbarn Sortere i kategorier
Tema/prosjekt	Tilvenning/ tilknytning Relasjoner Biler/kjøretøy Småkryp Prosess/erfare	Tilvenning/ tilknytning Relasjoner Prosjekt (eks.): - troll, - dyr, - kjøretøy - poste/sende kort - bamsefestival	Prosjekt	Barns med-virkning prosjekt over lengre tid	Barns med-virkning prosjekt over lengre tid
Materiale	Eksempel på bøker vi bruker: Tine, Kokos, Lars, Bukkene Bruse, Gruffalo, Se og si, bildebøker av kjøretøy og dyr	Eksempel på bøker vi bruker: Kokos, Ludde, Larven aldrimett, Gruffalo, Være Sammen-bøker, Lillesøster, Røverrotta, Lars B, Se og si, eventyr	Eksempel på bøker vi bruker: Ludde, Ingrid, T. Egner, Bukkene Bruse på bade-land, Gruffalo, Lillesøster, Albert Åberg	Eksempel på bøker vi bruker: Mamma Mø, Pulverheksa, Karsten og Petra, Gruffalo, T. Egner, Albert Åberg, Fisk til Luna	Eksempel på bøker vi bruker: Lille Laban, Frida, Misunnelige Magda, Tambar, Gubben og katten, T. Egner-bøker

Fagområdene med progresjon

Mål: Barna skal få erfaringer innenfor disse områdene

	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
Jeg er meg	Se seg i speilet Trygghet Jeg i barnegruppa Bilde	Se seg i speilet Sansene Sanger rundt kroppen	Se seg i speilet Sansene Ulike følelser Hvordan ser jeg ut utenpå? Skjelettet	Se seg i speilet. Sansene. Ulike følelser. Hvem er jeg? Hva er en venn? Empati/ medfølelse Gode og vonde hemmeligheter	Se seg i speilet Ulikheter Ulike følelser Hvordan være en god venn? Smågrupper med 5-6 barn Gode og vonde hemmeligheter Kroppen min Hva er lov/ikke lov å gjøre med andre? Hvordan blir vi til?
Være Sammen	Bli kjent med løva Bli kjent med Løvelovsangen Trygghetssirkelen Se barnet innenfra Være Sammen teorirelasjoner	Bruke Løva i samlinger Bruke Løva i hverdagssituasjoner Bruke Være Sammen-bøkene Se barnet innenfra VS teori-relasjoner	Ulike følelser (steg for steg bildene) Nelly og Hamza (før jul) Etter jul: Plansjene og ressursperm Løva i samlinger og i hverdagen Løveløype VS fest	Plansjene og ressurspermen Rollespill Løva i samlinger og i hverdagen Løveløype VS fest Togsamtalen Ukas barn/min dag	Være Sammen i samlinger + ustrukturerte situasjoner Bruke materialet etter barnegruppens behov Rollespill/dramatisering Løva med hjem til barna Regbueløvas fantastiske brøl Løveløype Være Sammen fest Lekeplassamtalen Ukas barn/min dag

Ulike samarbeidspartnere

Barnehagen kan til tider ha behov for faglige råd eller ekspertise fra andre instanser. Barnehagens samarbeidspartnere kan da være:

- Barnehageetaten
- Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT)
- Familiens Hus
 - Barnevern
 - Helsestasjon
 - Familiesenteret
- Spesialpedagogisk team
- NAV
- Andre barnehager
- Skoler i området
- Universitetet i Agder (UIA)
- HABU/ABUP

Ved samarbeid med PPT og barnevern blir dere som foreldre alltid kontaktet av oss i forkant. Kontakt med PPT blir ikke foretatt uten samtykke fra foresatte. Unntaket er opplysningsplikt ovenfor barnevern.

Våg å se, våg å handle

Personalet i barnehagen er blitt kurset i hvordan man kan følge opp og oppdage barn man er bekymret for. Det er utarbeidet en perm: **"Våg å se, våg å handle"** som inneholder prosedyrer som er like for alle barnehager i kommunen. Målet er at barnet/familien skal få/søke hjelp så tidlig som mulig ved behov.

Utdanningsdirektoratet:

"Gjensidig omsorg

Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna og om barnas omsorg for hverandre. Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg er grunnlaget for å utvikle sosial kompetanse, og den er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv. For de yngste barna er det gode relasjoner som er barnehagekvalitet. Gode relasjoner danner grunnlaget for en god psykisk og fysisk helse og for positiv atferd, sosial kompetanse og læring."

Praksisbarnehage

Etter Lov om barnehager skal alle barnehager være disponible som praksisbarnehager for barnehagelærerstudenter. Vår barnehage har vært godkjent som praksisbarnehage siden 2008, og vi har praksislærere hos oss som tar imot studenter fra Barnehagelærerstudiet ved Universitetet i Agder. Studentene følger basene til sine praksislærere. Tidsmessig er studentene i hver barnehage ca 8 uker, fordelt på én periode høst og én vår. Studentene innlemmes i det daglige livet og deltar blant annet på foreldre- og

personalmøter. Målet er at de skal bli kjent med alle sider av det å jobbe i barnehage.

Våre erfaringer med å ha studenter er kjempegode. Det er spennende for barn, personale og foreldre da studentene bidrar med ny teori, nytenkning og gode idéer. Studentene gir også gode tilbakemeldinger til oss som praksisbarnehage. De synes det er lærerikt å være i en stor barnehage med mange muligheter. Basen som mottar studenter informerer alltid om dette i månedsskriv til foreldrene.

Overganger

I løpet av tiden barnet går i Skinsnesheia barnehage er det 3 overganger vi har ekstra fokus på for å trygge hvert enkelt barn og deres foresatte:

1. Å begynne i barnehagen: En god og trygg start 0-2 år

For å gjøre overgangen fra å være hjemme til barnehagestart best mulig for hvert enkelt barn har vi fokus på følgende:

- Informasjonsmøter/omvisning med nye foresatte
- Tilvenningsbrosjyre og velkomstbrev med bilde av de ansatte
- Oppstartssamtale med pedagog
- Bli kjent dag
- Minimum 5 dagers foreldreaktiv tilvenning med trykkgghetssirkelen i fokus
- Skape trykkgghet og gode relasjoner (gode rutiner, overgangsobjekt m.m)
- Åpen dialog og trygge barn og foresatte når barnet skal være alene

2. Bytte bygg det året man fyller 3 år

For å gjøre overgangen fra småbarnsbygget til 3-6 års bygget best mulig legges det inn planer i hverdagen siste våren man er på småbarnsbygget

- Barna besøker 3-6 års bygget jevnlig på våren og blir trygge inne og ute
- Informasjonsskriv ut til foresatte og omvisning for de foresatte som ønsker det
- Fokus på selvstendighetstrening i barnehagen og hjemme letter overgangen
- Noen av de trygge i personalet fortsetter på basen på nytt bygg
- Det settes inn ekstra bemanning på høste for å skape trykkgghet og mer ro

3. Overgang fra Skinsnesheia barnehage til skolen det året man fyller 6 år

Personalet har fokus på å gi den eldste aldersbasen en god og trygg overgang til skolen. Viktigheten av å jobbe med en god overgang fra barnehage til skole er nedfelt i Rammeplan for barnehager og Kunnskapsløftet. Kunnskapsdepartementet har gitt ut et eget veiledningshefte: "Fra eldst til yngst" som legger føringer for dette arbeidet og rutinene i vår barnehage er som følger:

- I løpet av høsten blir alle foreldre på den eldste basen informert om hvordan barnehagen jobber mot skolestart. Det informeres om hvilke pedagogiske opplegg basen vektlegger det siste året før skolestart. Barnehagen informerer om skolestartskjema og de «8 øvingsmålene» som de ansatte jobber det siste året med å trygge hvert enkelt barn i.

- Barnehagen og småskolen synes det er viktig at tiden før jul ikke har for mye skolefokus, da det fortsatt er lenge til skolestart i august året etter.
- Barnehagen bruker våren fra januar til juni for å bli kjent med skolene som barna skal gå på og SFO. Vi drar på besøk til hver enkelt skole. Av og til inviterer 1. klasse oss med inn i klassen eller med på tur. Det er veldig populært å leke ute i skolegårdene, og turer legges ofte dit.

- På våren fyller pedagogene og foreldre til hvert barn ut et skolestartskjema som gjennomgås på foreldresamtaler. Foreldrene gir skriftlig tillatelse til at skjemaet kan leveres til skolen.
- Overgangsmøter der man ønsker at skolen får litt ekstra informasjon om enkelt barn gjennomføres på våren med foreldre, barnehage og skolen. I de tilfeller gir foreldre skriftlig samtykke til å frigi informasjon.
- I løpet av høsten barna begynner på skolen har vi i Skinsnesheia laget en tradisjon på at vi inviterer 1. klassingene tilbake til barnehagen på "Pizzafest".

Øvingsmål siste året før skolestart,

som skolene og barnehagene i Mandal har utarbeidet i fellesskap:

1. Kunne skaffe, være og beholde en venn
2. LEKEN: invitere andre med/spørre seg selv med/avslutte på god måte
3. Hevde seg selv positivt i barnegruppen
4. Holde orden på plassen sin og kle på/av seg selv
5. Hilse med høyre hånd og med blikkontakt
6. Rekke opp hånda og vente på tur
7. Funksjonelt blyantgrep og å skrive navnet sitt/noen bokstaver i navnet sitt
8. Dotrening alene (tørke seg selv) både inne og ute på tur

De ansatte trykker hvert enkelt barn i disse målene.

Planlegging, vurdering og dokumentasjon

For å utvikle seg, forbedre seg og øke kvaliteten, er det viktig å planlegge, vurdere og dokumentere virksomheten vår jevnlig. Dette presiserer også Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager som er vårt lovverk.

Planlegging

Barnehagen vår er basert på mye planleggingsarbeid og er viktig for å skape trykkgghet, struktur og utvikling. Årsplanen, basenes halvårsplaner og månedsbrev/planer danner mye av grunnlaget for det som gjennomføres i hverdagen. I tillegg tar vi hensyn til barnas ønsker (barns medvirkning), innspill fra foresatte og uplanlagte situasjoner som oppstår i hverdagen.

Vurdering

Alt arbeid i barnehagen vurderes kontinuerlig. Basene vurderer ukentlig hvordan aktiviteter og pedagogiske opplegg fungerer i barnegruppen. Nødvendige justeringer gjøres for at man skal treffe aldersgruppen.

Vurderingen skal være helhetlig og allsidig, og skal omfatte:

- det enkelte barns utvikling og hvordan barnegruppen fungerer. Vi bruker et eget observasjonsprogram "ALLE MED" på hvert barn. Dette brukes av alle barnehagene i Lindesnes kommune
- personalet som enkeltpersoner og som team. Vi gjennomfører bla medarbeidersamtaler, vi har jevnlig kursing og oppdateringer på personalmøter og planleggingsdager.
- forholdet mellom barn og voksne. Vi har gjennom personalmøter drøftet og jobbet med tanker rundt hvordan vi bør møte barn på best mulig måte.

- barnehagen som organisasjon. Vårt mål er at vi i Skinsnesheia barnehage skal være i stadig utvikling, slik at vi til enhver tid er til det beste for barna, foreldre og personale
- årsplanen legger grunnlag for det videre planarbeidet. Hver årsbase utarbeider i tillegg sine egne arbeidsdokumenter for året, månedsplaner/brev og månedsvis evaluering av basenes oppleggene.
- brukerundersøkelse i regi av Lindesnes kommune og eventuelle egne undersøkelser vil bli gjennomført som en del av vår vurdering og kvalitetssikring. Resultatet av slike undersøkelser vil bli en del av vårt styringsverktøy i arbeidet framover.
- innspill fra SU og foreldre på egne innspillskjema hvert år
- innspill fra foreldrerådet

Dokumentasjon

Gjennom dokumentasjon kan vi gi foreldre og barnehagemyndigheten informasjon om vår virksomhet som gir mulighet til å fornye og forbedre barnehagen. Vi skal dokumentere hva barna opplever, hvordan de trives og hva de lærer i barnehagen.

Ved å ta i bruk **Vigilo** høsten 2014 fikk vi dokumentert og synliggjort arbeidet vårt enda bedre ut til foreldre/foresatte. Barnets hjem har tilgang til foreldreportalen i Vigilo – her man kan bl a se: bilderapporter fra dagen med tekst og bilder som beskriver basens innhold, ukeplaner, og månedsbrev med oppsummering av hva basen gjorde sist måned.

Personalet dokumenterer pedagogiske opplegg internt i Vigilo og verktøyet er lagt til rette for bl.a. å dokumentere fagområdene i de ulike aktivitetene.

Dokumentasjon og evaluering av pedagogisk opplegg blir samlet i egne permer. Eksempel på dette: felles arrangement som internasjonal dag, nissefest, løveløype, vinter- og sommerfester. Disse pedagogiske opplegg kan da brukes igjen ved senere anledning, og neste gang bruker man gode planer, tanker og idéer fra sist gang, og tilpasser det og tilfører kanskje noe nytt ved neste arrangement.

ÅRSHJUL for Skinsnesheia barnehage - f.o.m. august 2020 t.o.m juli 2021

Måned	Barnehagen	Foreldresamarbeid
AUGUST	Tilvenning - oppstartsamtaler	Planleggingsdag, 14. aug.- bhg. stengt
SEPTEMBER	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Tilvenning alle baser Uke 37: Aktivitetsuke Uke 38: Brannvernssuke, 3-6 år Uke 39: Brannvernssuke, 2-åringar	Foreldremøter/samtaler: basene sender ut egen informasjon Møte i Samarbeidsutvalget (SU): 22. sept.
OKTOBER	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Uke 41: Være Sammen uke Uke 42: Flerkulturell uke	Foreldremøter/samtaler: basene sender ut egen informasjon
NOVEMBER	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Prosjekt, basevis	Foreldremøter/samtaler: basene sender ut egen informasjon
DESEMBER	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Juletradisjoner, alle baser Fokus: Gode gjerninger, 3-6 år Kirkevandring, 4-5 år Lucia 13. des., 3-6 år Julespill, Nodeviga	Planleggingsdag, fredag 4. des. - barnehagen stengt

ÅRSHJUL for Skinsnesheia barnehage - f.o.m. august 2020 t.o.m juli 2021

Måned	Barnehagen	Foreldresamarbeid
JANUAR	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Prosjekt: Lek Lage kostymer til vinterfest, 2-6 år	
FEBRUAR	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Samefolkets dag, 6. februar Den internasjonale morsmålsdagen, 21. februar Fastelavn, 15. februar (er søndag 14. februar)	SU-møte
MARS	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Uke 10: Vinterfest, 4. mars Uke 11 og 12: Være Sammen uker	1.mars: Frist for søknad om barnehageplass og evt. endring av plass Foreldresamtaler
APRIL	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Overgang barnehage - skole, Nodeviga Påskevandring, påskelunsj og miljøuke	Foreldresamtaler
MAI	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) 15. mai: Vi øver oss til 17. mai Overgang barnehage - skole, Nodeviga Uke 20: Vårrengjøring ute (Rusken) Id-markering, 12.-13. mai Sommerfest, 1-2 år	Foreldresamtaler Sommerfest, 1-2 år 1. mai: Svarfrist, ferie 8. mai: Nodeviga levere skolestartskjema
JUNI	Basevis ped. opplegg: (mer info i uke-/månedspan) Sommerforestilling, 3-6 år	Sommerforestilling, 3-6 år Søknadsfrist 10. juni ang. redusert foreldrebetaling
JULI	Sommeråpen barnehage, mer info i månedsplan	

3 planleggingsdager for våren 2021 fastsettes senere.

AUTORITÆR VOKSENSTIL

MYE KONTROLL, MEN LITE VARME

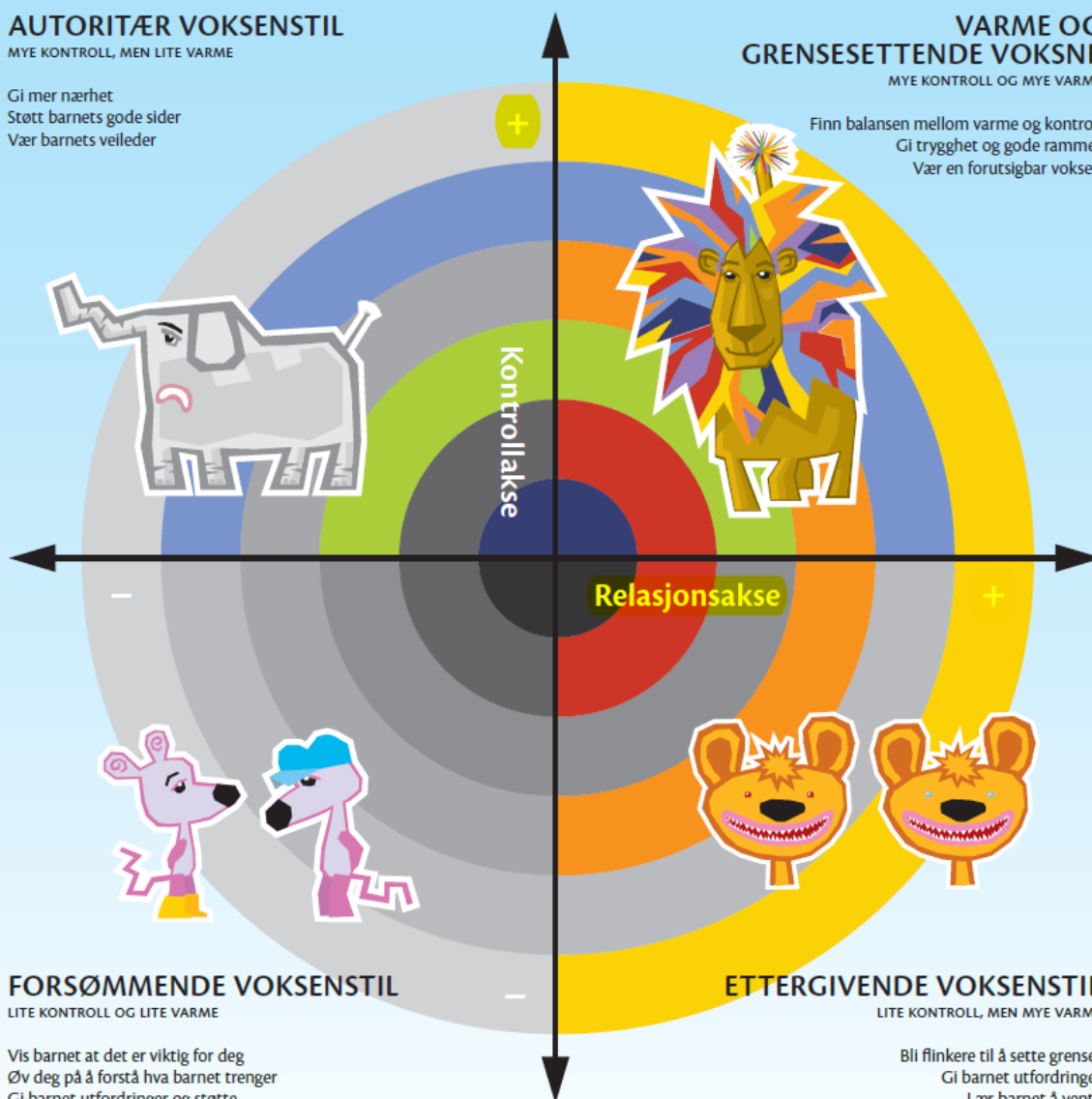
Gi mer nærhet
Støtt barnets gode sider
Vær barnets veileder

VARME OG GRENSESETTENDE VOKSNE

MYE KONTROLL OG MYE VARME

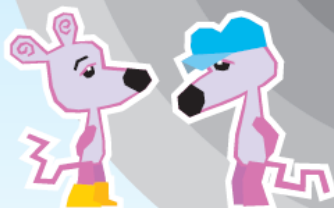
Finn balansen mellom varme og kontroll
Gi trygghet og gode rammer
Vær en forutsigbar voksen

FORSØMMENDE VOKSENSTIL

LITE KONTROLL OG LITE VARME

Vis barnet at det er viktig for deg
Øv deg på å forstå hva barnet trenger
Gi barnet utfordringer og støtte

ETTERGIVENDE VOKSENSTIL

LITE KONTROLL, MEN MYE VARME

Bli flinkere til å sette grenser
Gi barnet utfordringer
Lær barnet å vente

HVA KJENNETEGNER

VARME OG GRENSESETTENDE VOKSNE:

- ✓ Varm
- ✓ Har omsorg
- ✓ Har gode relasjoner
- ✓ Setter grenser i en atmosfære av varme og tillit
- ✓ Har forventninger til barnet og følger opp forv.
- ✓ Åpen for det medvirkende barn
- ✓ Er forutsigbar

HVA KJENNETEGNER ET BARN SOM VOKSER OPP MED VARME OG GRENSESETTENDE VOKSNE:

- ✓ Er prososial (= positiv, konstruktiv og hjelpende)
- ✓ Utvikler evner så det kan stole på andre
- ✓ Får bedre samarbeidsevne
- ✓ Har god kognitiv kompetanse
- ✓ Klarer seg godt på skolen
- ✓ Klarer seg godt i venneflokken
- ✓ Mye større grad enn andre i egenkontroll

VARM OG GRENSESETTENDE = AUTORITATIV VOKSENSTIL